

'Iets nieuws en anders'

„De direct-voorste benadering is iets nieuws, iets anders. Niet per se moeilijker. Ik verwacht dat dit in de Isala klinieken de standaardprocedure wordt.“
Kees Verheyen, orthopedisch chirurg

'Weer rechtop staan'

„Ik sta weer rechtop. Op een bepaald moment ziden mijn kinderen dat ik steeds krommer ging staan. Alsof ik dubbeltjes aan het zoeken was.“
Marlou van den Brink, patiënte

Snel weer thuis met een nieuwe heup

stentor 14/9

Orthopedisch chirurgen Cees Verheyen en Jorco Rondhuis van de Isala klinieken passen een voor Nederland nieuwe benadering toe.

door Yang Yang Chiu

ZWOLLE • Met een gloednieuwe heup een sneller herstel en eerder naar huis. Dat is het nieuwe perspectief voor de patiënten die voor de plaatsing van een heupprothese naar de Isala klinieken komen. Orthopedisch chirurgen Cees Verheyen en Jorco Rondhuis hebben de zogenaamde direct-voorste benadering in zijdelingse vanuit het buitenland in Nederland geïntroduceerd. Een behandeling die, zo is de rotsvaste overtuiging van Verheyen, de voordelen van de twee bestaande benaderingen combineert en de nadelen ervan minimaliseert en het ziekenhuisverblijf aanzienlijk verkort. Sommige patiënten zijn al na drie dagen thuis. Tot op heden wordt in Nederland gebruik gemaakt van de achterste (posterolaterale) of de voorste (anterolaterale) benadering. Bij eerste genoemde blijven de spieren relatief ongemoeid, maar bestaat een kleine kans dat de heup uit de kom gaat. Bij de voorste benadering is het andersom: die geeft wat meer spierschade, waardoor er een grotere kans op een slechter looppatroon bestaat, maar minimaliseert tegelijkertijd de kans dat de heup uit de kom schiet.

De direct-voorste benadering biedt én een kleinere kans op een heup die uit de kom schiet én minder schade aan de spieren. In deze nieuwe benadering, die vorig jaar tijdens een orthopedisch symposium in Zwolle werd uitgevoerd

Drie weken nadat ze middels de direct-voorste benadering haar heupprothese heeft gekregen kan Marlou van den Brink al weer aardig uit de voeten met een kruik. Dr. Cees Verheyen is razend enthousiast over de nieuwe benadering.

door de twee internationaal erkende pioniers op dit gebied, wordt het heupgewricht aan de voorkant benaderd en wordt vervolgens tussen de spieren doorgaan. Verheyen verwacht dat de direct-voor-

ste benadering de potentie heeft de standaardprocedure voor heupprothese te gaan worden in de Isala klinieken. „Het is iets nieuws, maar niet per se moeilijker. De benadering is wat anders“, stelt Verheyen.

heeft gekregen kan Marlou van den Brink al weer aardig uit de voeten met een kruik. Dr. Cees Verheyen is razend enthousiast over de nieuwe benadering.

„Met name de eerste tien, vijftien minuten van de operatie verschilt van wat we nu doen, daarna is het eigenlijk hetzelfde. Je zou het een herontdekking van wat we al doen kunnen noemen.“ De orthopedisch

chirurg heeft hoge verwachtingen van de techniek die eigenlijk niet heel nieuw is. „Deze toegangsweg is in 1947 al geïntroduceerd. Toen is hij nooit populair geworden, omdat hij met een bewerkelijke tractie-

tafel uitgevoerd moest worden, waarbij er spanning op het gewricht moest worden gezet om een goede expositie te krijgen. Sinds kort kunnen we deze techniek zonder tractieafel uitvoeren.“

'Iedereen is verbaasd dat ik al weer loop'

ZWOLLE - Wie haar ziet lopen, vermoedt niet dat Marlou van den Brink (62) pas drie weken geleden haar heupprothese heeft gekregen. Onder het toezicht oog van 75 orthopeden uit het hele land, werd bij haar met behulp van de direct-voorste benadering een heupprothese geplaatst. „Gelukkig merk je zelf niets van al die kijkers“, lacht ze. Goed, ze heeft nog de ondersteuning van een kruik nodig, maar verder loopt ze al weer als een kiekvit. „De dag na de operatie mocht ik van de fysiotherapeut al uit bed komen en mijn been omhoog en omhoog bewegen. Het eerste van ik dacht was 'kan dat wel?', maar ik ben er toch voorzichtig op gaan staan.“ Minder dan 24 uur na de operatie was Van den Brink dus al weer op de been. Haar herstel verliep zo voorspoedig dat ze op maandag, drie dagen na de operatie, al naar huis mocht. „Dacht het dus niet“, vertelt de kwieke patiënte van dr. Verheyen. „Dat ging me allemaal even te snel.“ Ze had voor de operatie al besloten om twee weken in zorg- en herstelhotel Groot Stokkert te verblijven, om daar gericht te werken aan haar herstel. „Daar was ik erg gefocust om te oefenen. Twee weken lang was ik elke dag alleen maar bezig met mijn lijf.“ Die noeste arbeid heeft vruchten afgeworpen. „Het gaat verbaazingwek-

kend goed“, klinkt het monter. „Sterker nog“, vertelt de Zwolse, „mijn hele omgeving is stomverbaasd dat ik al weer zo loop. Ik kan me thuis op een kruik al weer heel goed redden. Buitenshuis gebruik ik twee krukken, maar dat is vooral om anderen erop te attenderen dat ik nog niet helemaal goed ter been ben.“ Daarop wijst dr. Verheyen zijn patiënte erop dat de operatie nog geen drie weken geleden is. „We adviseerden patiënten om de eerste zes weken met twee krukken te lopen en tot een maand of drie na de operatie met één.“ Van den Brink weet dus wat haar de komende weken nog te wachten staat. Ze is ook niet van plan te forceren of te overhaasten. Ze is in elk geval dolblij dat ze de ingreep heeft ondergaan, „Ik heb geen pijn meer en hoef niet meer met kleine pasjes lopen. Ook sta ik weer rechtop. Mijn kinderen zelden op een bepaald moment dat ik steeds krommer ging lopen, alsof ik dubbeltjes aan het zoeken was.“ In de eerste week na de operatie beleefde ze in het bos bij het zorghotel een hachelijk moment. „Met mijn kinderen ging ik even op een bakje zitten; zakken we daar doorheen. Ik lag helemaal in de kreukels. Natuurlijk was ik bang dat mijn heup naar de Filistijnen zou zijn, maar dat was flink niet het geval. Alleen even flinke spierpijn.“

25.000 prothesen

● In heel Nederland worden jaarlijks naar schatting 25.000 heupprothesen geplaatst. Een relatief groot deel daarvan komt voor rekening van de Isala klinieken: 737 in 2008. Samen met de St. Martini kliniek in Nijmegen (707 operaties) plaatst het Zwolse ziekenhuis de meeste heupprothesen in Nederland. De eerste moderne gecementeerde heupprothese werd 50 jaar geleden geplaatst. Sindsdien is er aan

de benadering, techniek en vorm weinig veranderd. Wel werd de 'ingroef'-heup (verankering zonder cement) ontwikkeld en zijn de materialen en contactoppervlakken verbeterd. Recent is veel onderzoek gedaan naar het verkleinen van de incisie en de schade die de operatie toebrengt aan de wafels. Op dit moment is er veel aandacht voor de optimale anatomische operatieve benadering van het heupgewricht.